

Reflectiebijeenkomst

*Verkenning impact corona op gezinnen in
kwetsbare situatie met kinderen 0 - 4 jaar*

21 september 2020

Planning sessie

- Welkom en kennismaking
- Presentatie voorlopige onderzoeksresultaten
- Reflectie op resultaten
- Discussie over mogelijke vervolgstappen

Impact COVID-19 op de eerste 1000-dagen

- Aanleiding: wel discussie over signalen scholen kinderen buiten beeld, maar eigenlijk geen aandacht voor kinderen onder de 4 jaar
- COVID-19 is een acute crisis en een systeemtest
- Samen met Bernard van Leer Foundation vragen geformuleerd:
 - Zijn gezinnen in kwetsbare situaties bereikt?
 - Er zijn veel vernieuwende initiatieven geweest, zijn hierin werkzame elementen die van belang zijn voor de reguliere aanpak?
 - Zijn er structurele problemen in de ondersteuning van deze groep die door de coronacrisis (nog) zichtbaarder zijn geworden?
- Verkenning op basis van interviews en deze reflectiesessie

Voorlopige inzichten

- Inzichten op basis van de gesprekken en initiatieven die we online konden vinden.
- Verkenning levert vooral signalen op, er zijn nog weinig onderbouwde gegevens.

Voorlopige inzichten - inzet en bereik 1

- Veel inzet gegaan naar het bereiken van gezinnen in kwetsbare situaties die al bekend waren. Dat op veel manieren geprobeerd en regelmatig met succes.
 - Minder succesvol bij bepaalde groepen
 - mensen met een taalachterstand
 - mensen die voor de crisis ook slecht bereikbaar waren/waar belangrijke voorzieningen missen, zoals telefoon en internet
 - mensen met een migratieachtergrond
 - mensen met angst voor het coronavirus
 - Mogelijkheden voor extra inzet ook afhankelijk van lokale situatie, al bestaande samenwerkingsbestanden en de bevlogenheid van individuele personen

Voorlopige inzichten - inzet en bereik 2

- Verminderen van live contact maakte het bijvoorbeeld in de geboortezorg moeilijker om kwetsbaarheid te signaleren en daarop te acteren
 - Focus soms meer op medische problematiek
 - Op sommige plekken beeld dat aantal verwijzingen naar hulpverlening na opheffen lockdown weer toenam
 - Digitale communities belangrijke signaleringsfunctie
- Verminderen van live contact zorgde er soms voor dat gezinnen uit beeld verdwenen, bijvoorbeeld in de kinderopvang
 - Nog geen zicht op gebruik van noodopvang door gezinnen in kwetsbare situaties.

Voorlopige inzichten - inzet en bereik 3

- Verwachting is dat de meeste situaties die voor de coronacrisis al kwetsbaar waren kwetsbaarder zijn geworden
 - Vooral bij bepaalde groepen
 - klein behuisde gezinnen
 - gezinnen waar verslavingsproblematiek, huiselijk geweld, kindermishandeling speelt
 - Invloed op kinderwens en onbedoelde zwangerschap onduidelijk
 - Wel daling van het aantal vroeggeboortes

Voorlopige inzichten - inzet en bereik 4

- Minder tot geen zicht op bereik van gezinnen die door coronacrisis kwetsbaar zijn geworden
 - Verlies van werk, inkomen
 - Combinatie van thuiswerken en zorg voor de kinderen
- Zorgen over daling gebruik kinderopvang in de toekomst
 - Al een kleine daling zichtbaar

Voorlopige inzichten - nieuwe werkvormen

- Veel nieuwe initiatieven geweest. Kenmerkend vaak combinatie van grotere flexibiliteit in moment (7x24) en aard van ondersteuning (telefonisch, online, wandelen, kaartjes)
 - Biedt deels andere kijk – soms sneller, vertrouwelijker, en meer contact
 - Deel van de groepen juist niet/minder bereikt of communicatie bleek moeilijker
 - Andere werkwijze vraagt om andere vaardigheden van professionals
 - Elementen wil men vasthouden

Voorlopige inzichten - structurele issues

- Beperkt zicht op (nieuwe) kwetsbaarheid
 - Zeker vanaf 1,5 /2 jaar en als situaties veranderen
- JGZ
 - Versnelling vraaggericht werken
 - Samenwerking geboortezorg, kinderopvang/VVE, wijkteam/sociaal team/ buurtteam
- Beschikbaarheid van ondersteuningsaanbod varieert
- Toegankelijkheid van kinderopvang
- Implementatie meldcode in de kinderopvang

Aandachtspunten voor vervolg

- Impact corona is nog moeilijk te bepalen
 - Risico van levenslange gevolgen voor een generatie
 - Noodzaak om vaker, sneller en breder gegevens te monitoren en te duiden om waar nodig actie te ondernemen om te voorkomen dat er levenslange gevolgen ontstaan
 - Samenwerking van diverse partijen gewenst
- Versterken en behouden van positieve ontwikkelingen: flexibilisering van werkwijzen
- Versterken samenwerking medisch en sociaal domein met name aandacht voor samenwerking met en toegankelijkheid van kinderopvang

